

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Ο συγγραφέας αναφέρεται στη σχέση μεταξύ των όρων παιδεία και εκπαίδευση. Αρχικά, κάνει μία ιστορική αναδρομή στο παρελθόν και παραθέτει τους διαφορετικούς ορισμούς που δόθηκαν για την παιδεία, για να καταλήξει στον όρο της εκπαίδευσης που προσδιορίζεται ως διδασκαλία των παιδιών, κάποτε και των ζώων. Σπεύδει να εξηγήσει, όμως, ότι οι δύο αυτοί όροι δε συμπίπτουν και ότι στόχος είναι η αναζήτηση των όμοιων και των διαφορετικών χαρακτηριστικών τους. Ουσιαστική ομοιότητά τους είναι η γνώση ως μάθηση που παρέχεται από την πολιτεία, αλλά και από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Η βασική διαφορά τους συνίσταται στο ότι η παιδεία είναι μία μέθοδος ελεύθερη και προαιρετική, ενώ η εκπαίδευση μία πράξη επιβεβλημένη και υποχρεωτική.

B1.

α.	Λάθος
β.	Λάθος
γ.	Σωστό
δ.	Λάθος
ε.	Σωστό

B2. α) Η τελευταία παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με τη μέθοδο της σύγκρισης – αντίθεσης. Συγκεκριμένα, ο συγγραφέας αναφέρεται στις διαφορές των όρων παιδεία και εκπαίδευση. Η λέξη «διαφορές» στη θεματική περίοδο έρχεται προς επίρρωση της μεθόδου αυτής, αλλά και στα σχόλια – αναπτύγματα της παραγράφου οι φράσεις που επιβεβαιώνουν τη μέθοδο αυτήν είναι οι εξής:

- ✓ «Η παιδεία είναι περισσότερο μέθοδος· η εκπαίδευση κυρίως πράξη.»

Επιμέλεια: Παπαδημητρίου Αλεξάνδρα

- ✓ «Η παιδεία είναι λειτουργία λίγο πολύ ελεύθερη. Αντίθετα η εκπαίδευση ελέγχεται εκ προθέσεως εντεταγμένη» → Διαρθρωτική λέξη: Αντίθετα.
- ✓ «Η παιδεία είναι προαιρετική· Η εκπαίδευση θεωρείται και σωστά υποχρεωτική.»

B2. β)

Ωστόσο
επομένως
προκειμένου
Που πάει να πει ότι
κυρίως

Αντίθεση
Αποτέλεσμα –Συμπέρασμα
Σκοπός
Επεξήγηση
Έμφαση

B3. α)

- Οι αρχές εντοπίζονται στον Αισχύλο και στον Σοφοκλή.
- Η ίδια λέξη [...] σκοπίμως συσχετίζεται κάποτε τόσο με την παιδεία όσο και με την παιδιά.
- [...] το οποίο, όσο βλέπω στα λεξικά, παρουσιάζεται πρώτη φορά στον πλατωνικό Κρίτωνα.
- [...] δημιουργεί σύγχυση εις βάρος και των δύο παραγόντων της κρίσιμης αυτής συζυγίας.
- Από εκεί και πέρα αρχίζουν πρόδηλες και λανθάνουσες διαφορές [...].

B3. β)

- αναβαθμίζεται ≠ υποβαθμίζεται
- μεταγενέστερη ≠ προγενέστερη
- επιτρέπουν ≠ αποτρέπουν
- ιδιωτική ≠ δημόσια
- διαφορές ≠ ομοιότητες

Επιμέλεια: Παπαδημητρίου Αλεξάνδρα

B4. α) «Εναλλάσσονται» - «ανιχνεύονται»

β) Η παθητική φωνή προσδίδει αντικειμενικότητα και επιστημότητα στο ύφος του κειμένου στη συγκεκριμένη παράγραφο, ενώ ταυτόχρονα το καθιστά απρόσωπο αφού εξαίρει την ενέργεια του ρήματος. Επίσης, η παθητική σύνταξη συνάδει με τον ακαδημαϊκό / επιστημονικό / δοκιμιακό λόγο του κειμένου.

Γ1.

Επικοινωνιακό Πλαίσιο: Άρθρο → Τίτλος ελκυστικός και σύντομος.

Ύφος Άρθρου: Απρόσωπο, αντικειμενικό.

Γλώσσα Άρθρου: Δηλωτική.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αφόρμηση από τον επίκαιρο διάλογο που έχει ξεκινήσει στη μαθητική κοινότητα σχετικά με το μορφωτικό ρόλο του σχολείου στον 21ο αιώνα.

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

Α' Ζητούμενο: Λειτουργία του σχολείου

❖ Εκπαιδευτική:

- ✓ Πνευματική καλλιέργεια, απόκτηση ειδικών και γενικών γνώσεων.
- ✓ Ορθή κρίση, στοχασμός, οξύνοια, κριτική σκέψη.
- ✓ Γλωσσομάθεια.
- ✓ Εξοικείωση με την τεχνολογία.
- ✓ Επαγγελματικός προσανατολισμός.

❖ Παιδευτική:

- ✓ Ηθική διαπαιδαγώγηση (υπευθυνότητα, αυτοπειθαρχία, ανθρωπιά, ενδοσκόπηση...)
- ✓ Ψυχική διαπαιδαγώγηση (θάρρος, τόλμη, αγωνιστικότητα, εκλέπτυνση συναισθημάτων...)
- ✓ Δημοκρατική συνείδηση, διαμόρφωση ενεργών πολιτών, πρόταξη του γενικού καλού έναντι του ατομικού.
- ✓ Καλλιέργεια του γόνιμου διαλόγου, της διαλλακτικότητας, της ανεκτικότητας.

Επιμέλεια: Παπαδημητρίου Αλεξάνδρα

- ✓ Αισθητική αγωγή, μύηση στον κόσμο των μουσών.
- ✓ Εμφύσηση αθλητικού ιδεώδους (άμιλλα, φιλαλληλία, αλληλεγγύη, σωματική υγεία).
- ✓ Επαφή με την παράδοση - διαμόρφωση εθνικής και οικουμενικής συνείδησης.
- ✓ Εμφύσηση οικολογικής σκέψης.
- ✓ Προώθηση εθελοντικής δράσης.

Β' Ζητούμενο: Τρόποι ενίσχυσης του παιδευτικού ρόλου του σχολείου

❖ Εκπαιδευτικοί:

- ✓ Να έχουν πλούτο ιδεών και γενικών γνώσεων, τις οποίες να φροντίζουν να ανανεώνουν διαρκώς.
- ✓ Να έχουν πρωτότυπη σκέψη, μεταδοτικότητα και να παρακινούν τους μαθητές να ανακαλύπτουν και να κατακτούν τη γνώση.
- ✓ Να διαθέτουν ορθή κρίση και να εκτιμούν τυχόν ψυχολογικά ή άλλα προβλήματα των νέων.
- ✓ Να είναι διαλλακτικοί και συνεργάσιμοι, να προωθούν το διάλογο στη σχολική αίθουσα.
- ✓ Να λειτουργούν ως καθοδηγητές των νέων, να εμπνέουν με το παράδειγμά τους.
- ✓ Να παιδεύουν τους νέους και να μην τους μεταλαμπαδεύουν μόνο γνώσεις.

❖ Μαθητές:

- ✓ Να συνειδητοποιήσουν την ποικίλη προσφορά του σχολείου και να μην το αντιμετωπίζουν με αδιαφορία.
- ✓ Να αποβάλλουν κάθε πνεύμα χρησιμοθηρίας και ωφελιμισμού, που υπονομεύουν την αληθινή παιδεία.
- ✓ Να σέβονται τον διδάσκοντα και να εμφορούνται από διάθεση για συνεργασία.
- ✓ Να μεταστρέψουν τον άκρατο ανταγωνισμό σε ευγενή άμιλλα, που ευνοεί την ομαδικότητα και τη συνεργασία.
- ✓ Να μνηθούν στο θεσμό των μαθητικών κοινοτήτων, προκειμένου να εξοικειωθούν με τις δημοκρατικές διαδικασίες και να πολιτικοποιηθούν υγιώς.

Επιμέλεια: Παπαδημητρίου Αλεξάνδρα

- ✓ Να ευαισθητοποιηθούν και να δραστηριοποιηθούν αναφορικά με κοινωνικά ζητήματα.
- ✓ Να καταγγέλλουν φαινόμενα άμεσης ή έμμεσης βίας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Εξαγωγή συμπεράσματος σχετικά με την ανάγκη παροχής όχι μόνο γνώσεων, αλλά και ανθρωπιστικής παιδείας από το σχολείο.

ΚΡΙΤΙΚΗ: Τα θέματα κρίνονται εξειδικευμένα και απαιτητικά και απαιτούν οι μαθητές να είναι επαρκώς προετοιμασμένοι.

Επιμέλεια: Παπαδημητρίου Αλεξάνδρα

αλγόριθμος
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ